

ALLEGRO AGITATO

Predmety: telesná výchova

Miesto: Mirbachov palác, Františkánske nám. 11,
expozícia barokového umenia

Pozývame vás na hodinu telesnej výchovy do galérie. Pohyb, dynamika, snaha o dosiahnutie nekonečnosti priestoru sú len niektoré z charakteristík barokového umenia, ktorými sa inšpirujeme aj v pohybovej dielni. Sprievodcami nám budú maliarske a sochárske portréty svätcov a anjelov, s ktorými možno prekonáme samých seba. Odporúčame si priniesť voľné oblečenie.

KNIHA TROCHU INAK

Predmety: literatúra, dejepis, etika

Miesto: Pálffyho palác GMB, Panská 19,
stála expozícia umenia druhej polovice 20. storočia

Knihy v galérii neslúžia len na čítanie, ale aj na zamyslenie sa nad novými významami a posolstvami týchto predmetov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou našich každodenných životov. Kniha ako objekt či súčasť inštalácií poskytuje mnohé roviny „čítania“ a vedie nás k novým uhlom pohľadu na svet vedomostí a informácií, ktorý nás obklopuje.

ČO PREZRÁDZA MOJA TVÁR

Predmety: prírodoveda, biológia, etika

Miesto: Mirbachov palác, Františkánske nám. 11,
expozícia barokového umenia

Aké sú spojenia medzi myšlienkami, pocitmi a výrazom našej tváre? Čo prezrádza mimika o ľuďoch, ktorí žili pred 200 rokmi, ale ich pocity sú podobné tým našim? Program o podobách a premenách emócií: originálnym spôsobom ich zaznamenal Franz Xaver Meserschmidt vo svojich autoportrétoch – svetoznámych „charakterových hlavách“.

PREČO SOCHY NEMAJÚ RUKY?

Predmety: prírodoveda, biológia, etika

Miesto: Mirbachov palác, Františkánske nám. 11,
expozícia barokového umenia

Na čo všetko nám slúžia ruky a čo všetko nimi dokážeme vyjadriť? Niektoré sochy v našej galérii ruky nemajú, preto čakajú na tie naše, ktorými ich oživíme a zistíme, aké tajomstvá skrývajú. V experimentálnej výtvarnej dielni si vyskúšame, aké je to tvoriť bez rúk.

PRÍRODA V GALÉRII

Predmety: prírodoveda, ekológia, etika

Miesto: Pálffyho palác GMB, Panská 19,
stála expozícia umenia druhej polovice 20. storočia

Umelci v minulosti prírodu najmä maľovali. V šesťdesiatych rokoch 20. storočia sa však do nej odvážili vstúpiť a zanechať v nej stopu svojej prítomnosti. Proces zmeny, ktorému bolo dielo vystavené, tvoril dôležitú súčasť diela. Program o zdrojoch a prejavoch prírodných síl, ktoré využíva aj umelecká tvorba, predstaví výtvarné diela meniace svoj tvar, skupenstvo a charakter.

OLTÁRE SÚČASNOSTI A MINULOSTI

Predmety: etika, náboženstvo

Miesto: Pálffyho palác GMB, Panská 19,
stála expozícia gotického umenia

Gotické krídlové oltáre patria medzi najcharakteristickejšie doklady gotického umenia na Slovensku. „Oltáre“ Stana Filka vznikli v šesťdesiatych rokoch minulého storočia. Premostením storočí, porovnaním ich typologických a ideových špecifík si budeme klásť otázky o ich vzájomných súvislostiach, podobnostiach či rozporoch. Sakrálna a profánna, telesné a duchovné, súčasné a minulé: to sú témy nášho stretnutia, ktoré sa spolu pokúsime aj vizualizovať.

SPRAVME HODINU INAK!

Učili ste sa už niekedy fyziku v galérii?

Môžeme sa pomocou obrazov dozvedieť o dejinách mesta?

Prečo drží povražozlec pri chôdzi po lane ohnutú tyč?

Čo má spoločné abstraktná maľba a vzorec $g = m \cdot g$?

Prečo si červotoči pochutnajú radšej na gotickej než na modernej soche?

Kedy si treba priniesť do galérie voľný odev?

TVORIVÉ VYUČOVANIE V GALÉRII MESTA BRATISLAVY

Galéria mesta Bratislavy (GMB) ponúka učiteľom odborných predmetov na základných a stredných školách možnosť obohatiť vyučovanie a vysvetliť učivo v nových súvislostiach. Príďte spolu so žiakmi do historických palácov GMB a objavte prepojenie vybraných umeleckých diel s vyučovacím predmetom a s každodenným životom. Ponúkame inšpirujúce a tvorivé prostredie, podporujúce rast žiakovej osobnosti. Prioritou vzdelávacích programov GMB je zážitková forma sprostredkovávania kontaktu a stretnutia s vizuálnym umením.

TRVANIE: 60 – 90 minút; súčasťou je aj tvorivá dielňa.
PRIHLÁŠKY: Prihlásiť sa treba najneskôr sedem dní vopred na adrese vzdelavanie@gmb.sk alebo na telefónnom čísle 02/5443 2807.
VSTUPNÉ: Žiaci ZŠ a SŠ – 1,50 €, pedagogický sprievod má vstup zdarma.

TÉMY PROGRAMOV A ICH PREPOJENIE S ODBORNÝ- MI PREDMETMI

MENU PRE CHROBÁKA

Predmet: prírodoveda, biológia, ŠKD

Miesto: Pálffyho palác GMB, Panská 19,
stála expozícia gotického umenia

Môžeme na starej povale nájsť poklad veľkej umeleckej a historickej hodnoty? Medzi nepotrebnými vecami na pôjde kostola bola objavená ranogotická drevená socha, takzvaná Vajnorská madona. Ako sa líši jej terajší vzhľad od pôvodného? V programe sa dozvieme o tvorovi, ktorý mal na svojom jedálnom lístku práve toto dielo z konca 12. storočia, a spoločne si vyskúšame tvorivé experimentovanie s materiálmi.

NAPRIEČ STOROČIAMI

Predmety: vlastiveda, dejepis, ŠKD

Miesto: Pálffyho palác GMB, Panská 19

Pálffyho palác je jedným z dvoch palácov v historickom centre Bratislavy, v ktorých sídli Galéria mesta Bratislavy. Pozývame vás na prechádzku po tejto výnimočnej budove, ktorá odhaľuje fragmenty zásadných historických etáp vývoja mesta od keltského osídlenia a rímskeho obdobia cez obdobie Slovanov a ranokresťanskú dobu až po gotiku a neskoršie obdobie. Dozvieme sa, ako architektúra odrážala životné postoje, názory, ideály, spôsob myslenia aj bežný život.

OBRAZ - ODRAZ

Predmety: prírodoveda, fyzika, ŠKD

Miesto: Pálffyho palác GMB, Panská 19, stála expozícia umenia druhej polovice 20. storočia

Na čo slúži zrkadlo? Aké má vlastnosti a z čoho je vyrobené? Lom svetla je optický jav, ku ktorému prichádza na rozhraní dvoch rôznych prostredí, ktorými svetlo prechádza. Staneme sa súčasťou nekonečnej Pasáže Mateja Kréna a spoločne objavíme nielen jej tajomstvá, ale aj tajomstvá fyziky. Dozvieme sa, ako fyzikálne princípy môžu umocniť myšlienku umeleckého diela.

TAJNÉ SPRÁVY

Predmety: vlastiveda, dejepis, etika, literatúra, ŠKD

Miesto: Pálffyho palác GMB, Panská 19,
stála expozícia umenia druhej polovice 20. storočia

Ako prežívame náš bežný deň? Pamätáme si všetky činnosti, ktoré vykonáme? V minulosti mohli byť aj obyčajné aktivity sledované úradmi. Vyššia moc nielen povoľovala, ale aj zakazovala. Prenesieme sa na chvíľu do obdobia socializmu a vyskúšame si tajné techniky šifrovania, množenia a odovzdávania informácií.

PADAJÚCA SOCHA

Predmety: prírodoveda, fyzika, ŠKD

Miesto: Pálffyho palác GMB, Panská 19,
stála expozícia umenia prvej polovice 20. storočia

Prečo drží povrazolezec pri chôdzi po lane ohnutú tyč? Čo sa stane s našim telom, keď sa potkneme? Ako sa mení naše ťažisko v pohybe? O statike predmetov a umeleckých diel sa budeme rozprávať pred dielami slovenského moderného umenia. Kresbové či maliarske záznamy pádu a rotácie si vyskúšame aj v tvorivej aktivite.

PREČO SA MÁRIA TERÉZIA NESMEJE?

Predmety: vlastiveda, dejepis, etika, ŠKD

Miesto: Mirbachov palác, Františkánske nám. 11,
výstava Portréty príslušníkov habsburského
a habsbursko-lotrinského rodu
(17. september – 15. november 2015)

Oficiálny historický portrét demonštruje vzťah panovníka ku krajine. Čo nás charakterizuje a čo by nemalo chýbať na našom portréte? Ako vidíme sami seba a ako nás vidia iní? Reprezentatívne portréty vznikali v pomerne veľkých počtoch a rozličných formách. Vyskúšame si množenie a kopírovanie, ktoré so sebou prináša aj isté riziká.